

Münevver Elif

Ankara'da Bir Ev

*Yakın Tarihimizden Trajik,
Ürkütücü, Garip Olaylar*

İÇİNDEKİLER

Kayıp Çocuk Sadi	11
Daktilo Kız Cinayeti.....	33
Kuruçeşme Cinayeti.....	45
Milyoner Cinayeti.....	65
Kocaeli Yamamları	85
Sarıyer Cinayeti	101
Büyükdere Canavarı Berber Hayri	127
Yanık Cesetler Davası	141
Işık Berkay'ın Ölümü.....	155
Üsküdar Vapuru Faciası.....	173
Kayıp Kız Ayla	195
Kesik El Cinayeti	209
Alman Turistler Cinayeti.....	223
Cabiriler Cinayeti	235
Fethiye Cinayeti.....	255
Muazzez Öğretmen Davası.....	267
Kaynakça	295

DAKTİLO KIZ CİNAYETİ

İstanbul, 1933

12 Nisan 1933 günü, işten çıkanlar ve vapura yetişmeye çalışanlarla Galata Köprüsü günün en kalabalık saatlerini yaşıyordu. Saat 17.30 sularında köprü üstünde bir silah sesi duyuldu ve genç bir kadının kanlar içerisinde yere yığıldığı görüldü. Genç kadını vuran katil, kalabalığın oraya buraya kaçışmasından ve panikten faydalanıp koşarak uzaklaştı.

Olay yerine gelen polis, kadının hâlâ hayatta olduğunu görünce bir otomobile bindirerek hastaneye götürdü. Fakat yaralı kadın hastaneye vardıktan kısa süre sonra hayatını kaybetti. Hâlâ kimliği belirsizdi, üzerindeki eşyalar ve çantası karıştırıldı ama ne kimlik ne de kim olduğunu gösterir bir işaret çıktı. Polis çantada sadece bir **tayyare piyangosu** bileti buldu. Biletin üzerine gidilerek nereden alındığı araştırıldı.

Olay günü gece yarısına doğru genç kadının adı ve adresi tespit edilmişti. Kadın İstanbul Yahudilerinden 26 yaşındaki Suzan'dı. Anadolu Ajansı'nda Fransızca daktilograf memuru olarak çalışıyordu. O dönem bu işle uğraşanlara *daktilo* denildiğinden bu cinayet de “daktilo kız cinayeti” olarak adlandırıldı.

Anadolu Ajansı çalışanları Suzan'ın ölümü üzerine bir tebliğ yayımladı:

İstanbul 12 (A.A.) - Fransızca daktilograf memurumuz Suzan Hanım bugün işlerini bitirerek daireden evine giderken köprü üzerinde meçhul bir şahıs tarafından atılan bir kurşunla ağır surette yaralanarak hastaneye nakledilirken yolda vefat etmiştir.

Ajans ailesinin kıymetli bir arkadaşı olan Suzan Hanımın bu feci ufulü karşısında kemali hürmetle eğilen müessesemiz, ailesine en samimi taziyetlerini arzeder.¹

Ancak katilin de aynı çatı altında olduğu henüz bilinmiyordu.

Polis, güpegündüz ve büyük bir cüretle, şehrin en kalabalık yerinde cinayet işleyen adamı bulmak için harekete geçti. Öncelikle görevli bir polis Anadolu Ajansı'na gitti. Karşısına çıkan ilk kişi telsiz memuru Fedai oldu. Kendisine orada Suzan adlı bir memurun çalışıp çalışmadığı soruldu. Fedai, polise garip bir bakış atarak hiçbir yanıt vermedi.

Adresinde yapılan ilk soruşturmada Suzan'ın ailesinden, annesi Viktorya ve kız kardeşi Beki'den, ayrı yaşadığı anlaşıldı. Suzan'ın annesi ve en yakın arkadaşı Roza'yla yapılan görüşme ajanstaki Fedai isimli memurun tavrını aydınlattı. Suzan ve Fedai bir buçuk sene önce işyerinde tanışmışlar ve birbirlerinden hoşlanmışlardı. Fedai, Suzan'la evlenmek istemiş fakat kadının ailesi buna karşı çıkmıştı. Fedai'yi seven Suzan, ailesini karşısına alarak evden ayrıldı.

1926-1939 yıllarında Türk Tayyare Cemiyeti yararına **piyango** çekilişi düzenlenirdi. Bu da 1933 tarihli bir ilan.

1 Akşam, 13 Nisan 1933.

Ali Fedainin Muhakemesi

Asılması İstenen Suçlunun Müdafaası Yapıldı

İlk duruşma günü,
avukatı Ethem Ruhi
Bey ile birlikte

Fedai'yle nişanlanıp Sen Jorj Hastanesi sokağında bir ev tutarak birlikte yaşamaya başladılar.

Bir süre sonra Suzan, Fedai'nin evli olduğunu öğrendi. Şok olmuştu. Fedai'den ve evden hemen ayrıldı. Onunla bütün ilişkisini kesti. Fakat Fedai peşini bırakmadı.

Suzan, kendisini giderek bir takıntıya dönüştüren Fedai yüzünden tedirgindi. Arkadaşı Roza'dan onunla konuşmasını rica etti. Roza ve Fedai cinayetten bir gün önce buluşmak için sözleşmişlerdi. Roza adama nasihatte bulunacak ve Suzan'ın peşini bırakmasını isteyecekti. Ancak Fedai buluşmaya gelmedi.

Ortaya çıkan bu bilgiler üzerine polis bu sefer doğrudan Fedai'nin karşısına dikildi. Fedai, olayla hiçbir ilgisi olmadığını, cinayet saatinde işyerinde olduğunu söylese de bazı görgü şahitlerinin ifadeleri üzerine göz altına alındı.

Fedai 35 yaşındaydı. Daha önce Cidde'de telsiz memuru olarak çalışmıştı. On yıl kadar önce, Hama'da yaşayan zengin amcasının ölümü üzerine oraya gitmiş ve amcasının kızı Fahriye'yle evlen-

mişti. Çift altı sene Hama'da yaşadıkdan sonra İstanbul'a yerleşti. Anadolu Ajansı'nda telsiz memuru olarak çalışmaya başlayan Fedai burada Suzan'la tanıştı.

Fedai, cinayet günü saat altıya kadar Anadolu Ajansı'nda çalıştığını söylüyor, cinayeti kesinlikle kabul etmiyordu. Delil olarak da ajansa gelen telgrafları gösterdi. Telgrafların altında, bunları alan memurun imzası bulunurdu. 12 Nisan akşamı alınan telgraflar incelendi: 17.00 ve 18.00 saatlerine kayıtlı olanlarda Fedai'nin imzası vardı, lakin 17.30'daki telgrafta imza yoktu. Bu da cinayetin işlendiği saatti. Yani Fedai işyerinde olduğunu polise kanıtlayamamıştı.

Fedai'nin sorgusu devam ederken, gazetecilerle konuşan eşi Fahriye, kocasının katil olamayacağını dile getirdi:

Fedai Bey benim akrabamdır. 15 sene evvel Cidde'de imam nikâhımızı kıymıştı. Yedi sene evvel İstanbul'a geldik ve Fedai dört seneden beri de Ajansta çalışıyordu. Bilmem nasıl olmuş, dairesinde çalışan Suzan ismindeki kızla tanışmış. Bir müddet beni bırakarak onunla yaşadı. Bu muvakkattı ve ben bu geçici hevese mâni olmadım. Nihayet beklediğim oldu. Fedai bana gelerek af diledi. Resmi şekilde, geçen bayramın arifesinde evlendik. O zamandan beri de gayet iyi yaşıyorduk. Ben Fedai'nin Suzan'ı öldürmediğine eminim. Çünkü Fedai bir tavuk bile kesemez. Kendisine müteaddit defalar tavuk kesmesini söyledim, bir türlü yapamadı. Bu yüzden tavukları kesilmiş bir halde alıyorduk veyahut konu komşuya kestirtiyorduk. Fedai'nin şimdiye kadar bir bıçak veya tabanca taşıdığını görmedim. Cinayetin işlendiği gün sabahleyin evden çıkarken yanında parası yoktu. Bir lira ben verdim. Nasıl olur da 15-20 liraya tabanca alır ve böyle bir iş yapar. Suzan'dan ayrıldıktan sonra bir daha onun ismini bile ağzına almadı, tamamen unutmuştu. Ben Fedai'nin masum olduğuna kaniim.²

Karı koca arasındaki ilişki inişli çıkışlıydı. Fedai İstanbul'a geldikten sonra evi ihmal etmeye başlamıştı, günlerce eve gelmediği oluyordu. Fahriye biraz soruşturunca onun işyerinden bir kadınla gönül ilişkisi olduğunu öğrenmişti. Başta Fedai'nin geri

2 *Vakit*, 14 Nisan 1933.

döneceği umuduyla hiçbir şey yapmamıştı. Ancak daha sonra kendisine kocasından bağımsız bir hayat kurmaya karar verdi. Babasından kalanlarla ayrı bir eve çıkan Fahriye yeni bir düzen kurma çabası içindeyken Fedai geri döndü. Çünkü Suzan evli olduğunu öğrenince onu terk etmişti.

Fedai ve Fahriye'nin resmi nikâhları yoktu. Fedai eve döndükten sonra belediyeye giderek resmi nikâh kıymak istediğini söyledi. Ancak Suzan'dan vazgeçmemişti ve amacı aslında onu kışkandırmaktı. Nikâh şekerlerini işyerinde Suzan'ın gözü önünde dağıttı. Ancak kadın hiç aldırmadı. Fedai daha da öfkelendi.

Bütün bu anlatılanların dışında; olay günü ve saatinde Fedai'yi kaçarken görenler vardı. Bunlardan biri de hamallık yapan Musa'ydı. Üzerinde boz rengi paltoyla bir adamın olay yerinden koşarak uzaklaştığını görmüştü. Bu adamın Fedai olduğunu teşhis etti. Bir başka şahit de İlyas Kaptan'dı. Galata'daki **Cenyo** Birahanesi'nin önünde hızla koşan bir adamın kendisine çarptığını, hatta yere düşürdüğünü söyledi. O adam Fedai'ydi. Ortaya çıkan şahitler üzerine, üç gündür sorgusu devam eden Fedai, cinayeti itiraf etti.

Salâh Birsels, *Kahveler Kitabı*'nda birahänenin şeceresini şöyle sıralamış: *Bizans Birahanesi* (sonradan *Filip*, daha sonra *Cenyo* olacaktır). Reşad Ekrem Koçu, *İstanbul Ansiklopedisi*'nin "Filip'in Gazinosu" maddesinde Ahmet Rasim'e dayanarak bunu doğrular. Karaköy'de anacaddde üzerinde, köprü başına yakın bir noktada, müdaviimleri arasında gazetecilerin başı çektiği, Koçu'nun deyişiyle *kibar uğrağı* Filip'in Gazinosu "kapandıktan sonra yerinde **Cenyo** adı ile mâruf birahâne açıldı." 1937 tarihli ilanında, Karaköy Palas karşı-sındaki mekânın "yetmiş beş senelik yüksek ve nezih bir hayat ve şöhretle" tanındığı vurgulanırken, eski sahibi Rahmi Alkan tarafından tekrar alındığı belirtiliyor.